

โครงการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้แก่ประชาชน
ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

รู้เพื่อ เรื่องกฎหมายป่าไม้

โครงการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้แก่ประชาชน
ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

รู้เพื่อ เรื่องกฎหมายป่าไม้

จัดทำโดย เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์

รู้เพียงพอ เรื่องกฎหมายป่าไม้

เจ้าของ

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์

ISBN

978-974-8042-58-9

พิมพ์ครั้งที่ 1

เดือนธันวาคม 2551

จำนวน

10,000 เล่ม

จัดทำโดย

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 32/2-8 หมู่ที่ 16 ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน
กรุงเทพมหานคร 10170

โทรศัพท์ 0-2887-6801-9

www.thethaibar.thaigov.net

ผลิตโดย

บริษัท แอร์บอร์น พรินต์ จำกัด

1519/21 ซอยลาดพร้าว 41/1

ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก

เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310

โทรศัพท์ 0-2939-9700 โทรสาร 0-2512-2208

e-mail : roso215@yahoo.com

คำปรารภ

ประสบการณ์จากงานหลายด้านที่รับผิดชอบอยู่ ทำให้ตระหนักว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ค่อนข้างจะจำกัดเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ที่บังคับใช้อยู่ในประเทศไทย ทั้งที่กฎหมายเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตของทุกคนในสังคมส่วนรวม ปัจจัยหนึ่งอาจเป็นเพราะตัวบทกฎหมายเหล่านี้ถูกเรียบเรียงด้วยภาษาที่เป็นทางการ จึงเป็นสิ่งยากแก่ผู้ที่มิได้ปฏิบัติงานหรือมีความคุ้นเคยกับกระบวนการยุติธรรมจะเข้าใจ อีกทั้งคนส่วนใหญ่มักจะมองว่า เรื่องกฎหมายเป็นเรื่องที่ซับซ้อน และต้องใช้ความพยายามอย่างมากกว่าที่จะจับประเด็น และนำไปประยุกต์ใช้จริงในชีวิตประจำวัน

จึงได้หารือกับคณะทำงานว่าน่าจะจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย โดยมีสาระที่ไม่ซับซ้อน และมีภาพประกอบที่สบายตา โดยมุ่งให้ความรู้ กึ่งบันเทิงแก่ผู้อ่าน เน้นเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน เริ่มจากกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ที่คนมักมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว จบจน กระทบความผิดไปแล้วจึงได้ตระหนักว่าผิดกฎหมาย

เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ฉบับนี้ ทางคณะทำงาน ได้เรียบเรียง และรวบรวมสาระของกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการป่าไม้ หลายฉบับ มานำเสนอให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ถึงข้อพึงสังเกต ข้อห้าม และข้อควรระวัง

ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารนี้จนสำเร็จลุล่วง ได้ด้วยดี และหวังใจว่าท่านผู้อ่านทั้งหลายจะได้รับประโยชน์จากเอกสารนี้ ตามสมควร

ขอให้ทุกท่านประสบสุข สวัสดิ์ โดยทั่วกัน

พัชรกิตติยาภา

สารบัญ

มารู้จักกับป่าไม้กันเถอะ 6

11 ความเหมือนที่แตกต่าง
อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนรุกขชาติ
และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ล่าสัตว์ป่า เหวะพันธุ์สัตว์ป่า ผิดมั๊ย? 13

15 เรียนรู้ก่อนเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

สัตว์ทำกินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 17

20 การขึ้นทะเบียนสวนป่า ได้อย่างไร?

ผู้ที่จะมี ผู้ที่จะผลิต ผู้ที่จะนำเข้าสู่ไฮโปเธอร์มิก พังรุ้ 24

29 ศึกษาเพิ่มเติมได้จาก

มารู้จักกับ

ป่าไม้ กันเถอะ

แต่เช้าวันจันทร์ **“ก้านันสำเร็จ”** ชักชวน **“ผู้ใหญ่มัน”** และ **“สุกิบ”** ลูกชายคนโปรดที่ใฝ่ฝันอยากเรียนสาขาวิชาป่าไม้ไปพบเจ้าหน้าที่ป่าไม้ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 5 (สระบุรี) เพื่อขอความรู้เรื่อง **“ป่าไม้”** และ **“กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้”** เพื่อนำไปบอกเล่าต่อในการประชุมประจำปีของตำบลที่จะจัดขึ้นกลางเดือนหน้า

ทันทีที่เดินทางถึงสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 5 (สระบุรี) ทั้ง 3 คนรีบเข้าไปทักทาย **“ประเสริฐ”** เจ้าหน้าที่ป่าไม้อย่างคุ้นเคยทันที

“สวัสดีครับ ทุกคน วันนี้มีอะไรให้ป่าไม้รับใช้ครับ” ประเสริฐร้องทักอย่างอารมณ์ดี

“อยากมาขอความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้หน่อย เพราะกลางเดือนหน้าจะมีประชุมประจำปีของตำบล จะได้นำความรู้ไปบอกต่อกับเพื่อนบ้านนะครับ”

ก้านันสำเร็จชี้แจง

หลังหาน้ำหาท่าต้อนรับแขกมาเยือนเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ป่าไม้ผู้ใจดี ก็เริ่มเข้าเรื่องทันที "วันนี้ลุงกำนันอยากรู้เรื่องอะไรก่อนล่ะครับ"

"ป่า คืออะไรครับ" สุกินถามสวนขึ้นทันทีตามประสาเด็กอยากรู้อยากเห็น

"ง่าย ๆ ป่า ก็คือที่ที่ไม่มีผู้ใดมีเอกสารแสดงสิทธิที่ออกโดยกรมที่ดิน ย้ำนะครับว่า ต้องเป็นเอกสารแสดงสิทธิที่ออกโดยกรมที่ดินเท่านั้นนะครับ เช่น โฉนดที่ดิน, น.ส. 3, น.ส. 3ก. ถ้าเป็นเอกสารอื่น เช่น ฎบท.5 หรือ ส.ป.ก.4-01 ที่ไม่ได้ออกโดยกรมที่ดิน ที่ดินตามเอกสารที่ว่านี้ยังคงเป็นป่า อยู่ครับ" เจ้าหน้าที่ป่าไม้อธิบายอย่างตั้งใจ

"แล้วในพื้นที่ป่า ชาวบ้านจะทำอะไรได้ ห้ามทำอะไรบ้างครับ" ผู้ใหญ่มั่นถาม ด้วยความสนใจ

"ที่ห้ามทำเด็ดขาด คือ ห้ามเข้าไปยึดถือครอบครองป่า ห้ามแผ้วถาง เผา หรือทำการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า นอกจากนี้ยังห้ามทำไม้หวงห้าม และ ห้ามเก็บหาของป่าหวงห้ามด้วยนะครับ"

สุกินถามต่อทันทีด้วยความสงสัย "อะไรบ้างคือไม้หวงห้าม และอะไรคือ ของป่าหวงห้ามครับคุณอา"

“ไม้หวงห้ามก็เช่น ไม้สัก ไม้ยาง กระถินป่า กระบาก กันเกรา
โกกงาง ขนุนป่า จำปาป่า ตะเคียน คุณ ชิงชัน ตะแบก
มะค่าโมง สะเดา พะยูง เป็นต้น ส่วนของป่า
หวงห้าม เช่น กล้วยไม้ป่าทุกชนิด ชันไม้กฤษณา
น้ำมันยาง ไบลาน ถ่านไม้ทุกชนิด ชายผ้าสีดา
ยางรัก ยางสน หวายและเฟิร์นทุกชนิดครับ”

“เอ! ผมเคยได้ยินมาว่าไม้สักกับไม้ยาง ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ไหนในราชอาณาจักร
ถือเป็นไม้หวงห้ามทั้งหมดใช่ไหมครับ” **กำนันสำเร็จ** แสดงความคิดเห็นหลังจาก
ยืนฟังมานาน

“ถูกต้องครับลุงกำนัน ถ้าจะตัด ฟัน หรือโค่น ต้องขออนุญาตจากป่าไม้
ก่อนครับ” ประเสริฐชี้แจงต่อ

“แล้วการขอทำไม้หวงห้ามและการขอเก็บหา
ของป่าหวงห้ามจะต้องขออนุญาตที่ใครครับ”
ผู้ใหญ่มั่นถามขึ้นบ้าง

“ต้องไปยื่นคำขอที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
ท้องที่ที่ไม้หรือของป่าตั้งอยู่ครับ” เจ้าหน้าที่ป่าไม้ตอบ

“คุณอาจช่วยอธิบายเกี่ยวกับเรื่องการบุกรุกถางป่าให้ผมฟังหน่อยได้ไหมครับ
ผมเคยได้ยินคนพูดกัน แต่ไม่ค่อยเข้าใจว่าคืออะไรครับ” สุทินถามขึ้นบ้าง
เพราะเป็นคำถามที่สงสัยมานานแล้ว

“คืออย่างนั้นะหลานชาย พื้นที่ป่า กฎหมายมีข้อห้ามมิให้ผู้ใดเข้ายึดถือ
ครอบครองเพื่อตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งการกระทำใดจึงจะถือว่าเป็นการครอบครอง
ก็ต้องดูที่พฤติกรรมหรือข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป อาจะยกตัวอย่างให้ฟังที่
ศาลเคยมีคำพิพากษาแล้ว เช่น พระไปตั้งสำนักและ
ปฏิบัติธรรมประกอบกิจกรรมทางศาสนาโดยรู้อยู่ว่า
เป็นพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พฤติกรรมนี้แสดง
ให้เห็นว่ามีเจตนายึดถือครอบครอง จึงเป็นความผิด
ฐานบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครอง ที่นี้เข้าใจหรือ
ยังจ๊ะ” ประเสริฐย้อนถามอย่างอารมณ์ดี

“ผมทราบมาว่ากฎหมายป่าไม้นี้ นอกจากจะ
ใช้ควบคุมเรื่องในป่าแล้ว ยังใช้ควบคุมนอกป่าอีกด้วย
เช่น การแปรรูปไม้ การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ใหม่
ครับ” **กำนันสำเร็จ** แสดงความคิดเห็นขึ้นมาบ้าง

“ถูกต้องครับลุงกำนัน กฎหมายป่าไม้ยังใช้ควบคุมจำนวนการครอบครอง
ไม้และไม้สักแปรรูป ควบคุมการค้า และการมีไว้ในครอบครองเพื่อการค้า
ซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดที่ทำด้วยไม้หวงห้าม” เจ้าหน้าที่ป่าไม้ชี้แจง

“แล้วอะไรที่ถือเป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือเครื่องใช้ล่ะครับ” สุทินซักต่ออย่างสนใจ

“เรื่องสิ่งประดิษฐ์หรือเครื่องใช้นี้ก็ต้องดูจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไปเช่นกัน
แต่ศาลเคยตัดสินเป็นแนวทางว่า ก็คือสิ่งที่มีลักษณะที่ใช้เป็นปกติในท้องถิ่นนั้น
เช่น ไม้สักทำเป็นถาดแบบฝักถั่วมีขายทั่วไป ไม้ใส่เครื่องครัว กับแก้ม
เป็นเครื่องใช้ตามปกติในท้องถิ่น ไม่เป็นไม้แปรรูป หรือเขียงไม้สักหนา 1 นิ้ว
เขาระรองทาน้ำมัน ไม้ไซไม้มะขามเนื้อแข็งหนาและไม่เขาระรองที่ใช้กันอยู่ในท้องถิ่น
ยังเป็นไม้แปรรูป หรือไม้สักตัดเป็นรูปคล้ายค้ำควาและปลา ตรงกลางขุดเขาระ
เป็นแอ่งหยาบ ๆ ยังไม่เป็นรูปสัตว์หรือภาชนะอะไร ยังเป็นไม้แปรรูป เป็นต้น”
ประเสริฐอธิบายอย่างละเอียดยิบ

เมื่อเห็นว่าทั้งสามคนยังสนใจเรื่องป่าไม้อยู่ ประเสริฐจึงเอ่ยปากชวนไป
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ด้วยกันช่วงบ่าย เพราะประเสริฐมีนัดกับเจ้าหน้าที่
อุทยานแห่งชาติที่นั่นพอดี ทำให้สุทินออกอาการดีใจมาก เพราะเป็นครั้งแรก
ที่จะได้ไปส่องสัตว์และสัมผัสป่าไม้ธรรมชาติอย่างใกล้ชิด

ความเหมือนที่แตกต่าง

อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน

สวนรุกขชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

เมื่อทั้งหมดมาถึงอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สุนัขมองไปรอบ ๆ อย่างสนใจ ก่อนเอ่ยถามขึ้นว่า "อุทยานแห่งชาติ คือ อะไรครับ คุณอา"

"อุทยานแห่งชาติ คือ ที่ดินที่มีสภาพธรรมชาติ น่าสนใจ ซึ่งรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติเพื่อสงวนไว้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชนยังงั้นละครับ ภายในอุทยานแห่งชาติ จะมีกฎหมายห้ามการกระทำหลายอย่าง เช่น ห้ามก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า ห้ามปิดประกาศ ขีดเขียน ยิงปืน ส่งเสียงอื้อฉาว นำสัตว์ ดอกไม้ ต้นไม้ ตลอดจนดิน หิน กรวด ทราย และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น และการกระทำความผิดตามกฎหมายอุทยานแห่งชาติ กฎหมายป่าไม้ กฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ นอกจากมี

โทษทางอาญาแล้ว บรรดาอาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะที่ได้ใช้
ในการกระทำความผิดจะถูกยึดด้วยนะครับ” เจ้าหน้าที่ป่าไม้อธิบาย พร้อมกับมอง
สุทินอย่างเอ็นดู

เมื่อเดินชมความงามของต้นไม้หลากหลายชนิดภายในอุทยานแห่งชาติ
ได้สักพัก **กำนันสำเร็จ**เอ่ยปากถามด้วยความสงสัยว่า “ลุงเคยได้ยินว่ามีวนอุทยาน
สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ พวกนี้เหมือนกับอุทยานแห่งชาติไหม”

“อย่างนี้ครับ วนอุทยาน เป็นพื้นที่ที่มีทิวทัศน์ธรรมชาติสวยงาม เช่น น้ำตก
หาดทราย สวนพฤกษศาสตร์ เป็นสวนที่รวบรวมพันธุ์ไม้ทุกชนิดไว้เพื่อศึกษา
ส่วนสวนรุกขชาตินั้นเป็นสวนเล็ก ๆ สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ไว้
โดยเฉพาะไม้ยืนต้นและไม้ดอก

ในปัจจุบันทั้ง 3 ประเภทนี้ ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดตั้งหรือคุ้มครองไว้
โดยเฉพาะ เป็นการจัดตั้งในทางวิชาการที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราช
บัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และถ้าพื้นที่นั้นอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ก็มีพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 คุ้มครองด้วย ต่างจากอุทยาน
แห่งชาติที่มีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 บัญญัติให้จัดตั้งขึ้นครับ

ยังมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอีกด้วย ซึ่งเป็นบริเวณที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควร
กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยต้องประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาครับ”
ประเสริฐอธิบายไขข้อข้องใจอย่างละเอียด

ล่าสัตว์ป่า เพาะพันธุ์สัตว์ป่า

ผิดมั๊ย?

จากนั้นประเสริฐก็พาทุกคนเข้าไปเดินดูสัตว์ในอุทยานแห่งชาติ จนเมื่อ อิ่มอกอิ่มใจกับความน่ารักของสัตว์นานาชนิดแล้ว สุทินจึงคำถามใส่เจ้าหน้าที่ ป่าไม้ทันที “คุณอาครับ มีกฎหมายอะไรที่จะคุ้มครองสัตว์พวกนี้ไหมครับ”

“มีสิ หลานชาย ก่อนอื่นเลยนะ เราจะแบ่งสัตว์ป่าเป็น 2 ประเภท คือ สัตว์ป่าสงวน หมายถึง สัตว์ป่าหายาก เช่น นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร นกแต้วแร้วท้องดำ นกกระเรียน แรด กระซู่ กูปรีหรือโคไพร ควายป่า ละองหรือละมั่ง สมัน เลียงผาหรือเยียง ซึ่งบางทีก็เรียกกูร่าหรือโคร่า กวางผา แมวลายหินอ่อน สมเสร็จ เก้งหม้อ พะยูงหรือหมูน้ำ เป็นต้น อีกประเภท คือ สัตว์ป่าคุ้มครอง เช่น ช้างป่า ชะนี ไก่ฟ้า นกขุนทอง เสือดาว เสือโคร่ง หมิดำ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้ความคุ้มครองสัตว์ป่า ไม่มีใครมีสิทธิที่จะล่าสัตว์ป่าเหล่านี้ครับ”

“แต่ในกรณีที่เป็นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและวิจัยทางวิชาการ
ก็อาจจะทำได้ แต่ก็ต้องกระทำโดยทางราชการและต้องได้รับอนุญาต
เป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ก่อน
แม้แต่การเพาะพันธุ์สัตว์ป่าก็มักกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
ห้ามเอาไว้ ยกเว้นสัตว์ป่าคุ้มครองบางชนิดที่มีกฎกระทรวงอนุญาตให้เพาะพันธุ์ได้
แต่ก็ต้องได้รับใบอนุญาตให้เพาะพันธุ์จากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืชก่อน เข้าใจนะครับ” ประเสริฐหันไปยิ้มถามหยิกแกมหยอก
ผู้ใหญ่มัน เพราะรู้ว่า**ผู้ใหญ่มัน**ชอบเลี้ยงสัตว์ป่ามาก

เรียนรู้

ก่อนเข้าทำประโยชน์

ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

กำนันสำเร็จ ดูนานาฬิกาข้อมือ แล้วอุทานด้วยความตกใจ เพราะนาฬิกาบอกเวลา 12.45 น. แล้ว จึงขอโทษขอโพยเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่รบกวนจนล่วงเลยเวลาอาหารกลางวัน เลยขออาสาเป็นเจ้ามือเลี้ยงมือใหญ่เสียเลย

การสนทนาบนโต๊ะอาหาร หนีไม่พ้นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้ที่ทั้งสามคนยังมีข้อสงสัยอยู่ **กำนันสำเร็จ**ถามขึ้นว่า

“ลุงสงสัยมานานแล้วว่า ถ้ามีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทับที่ดินที่มีผู้มึกรมสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ ที่ดินตรงนั้นจะเป็นป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือไม่ครับ”

“ไม่ทรอกครับ”

“แล้วราษฎรที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภบท.5) โดยไม่มี ส.ค. 1 หรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน จะขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือโฉนดที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้ไหม”
ผู้ใหญ่มันชักต่ออย่างสนอกสนใจ

“ไม่มีสิทธิครับ เพราะใบ ภบท.5 ไม่ใช่หลักฐานแสดงว่าผู้นั้นมีสิทธิครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นแต่เพียงหลักฐานแสดงการเสียภาษีบำรุงท้องที่ครับ”

สิทธิ์ทำกิน

ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่ป่าไม้หนุ่มผู้ใจดี เมื่อเห็นอากัปภิกขัยของทั้งสามคน เดือดอกว่าทุกคนยังสนใจใคร่รู้เรื่องป่าไม้อีกมาก จึงชักชวนให้เดินดูต้นไม้และสัตว์ป่าต่อ หลังอ้อมหมี่พื้มันกับมือกลางวันกันแล้ว

ระหว่างเดินศึกษาต้นไม้แปลก ๆ ตามประสาคนรักธรรมชาติแล้ว **กำนันสำเร็จ** ก็มีคำถามเกิดขึ้นในใจทันที

“ป่าไม้ครับ ที่เขาพูดกันว่าป่าสงวนแห่งชาติเป็นป่าเศรษฐกิจ ไม่ใช่ป่าอนุรักษ์ หมายความว่าอย่างไรครับ”

“ที่พูดเช่นนั้น ก็เพราะป่าเศรษฐกิจสามารถเข้าไปอยู่อาศัย หรือใช้ประโยชน์ได้ครับ แต่มีข้อแม้ว่าต้องขออนุญาตจากป่าไม้ก่อนนะครับ”

“เราสามารถขอเข้าไปทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้นานแค่ไหนไหมครับ” สุทินถามด้วยความอยากรู้

“ได้คราวละไม่ต่ำกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 30 ปี ครับ หลานชาย” ประเสริฐตอบข้อสงสัยของเด็กชาย

“คงไม่รบกวนเกินไปนะ ถ้าลุงอยากให้ช่วยอธิบายเรื่องสิทธิทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้ชัดเจนอีกครั้ง” **กำนันสำเร็จ**ถามขึ้นอย่างเกรงใจ

“ได้เลยครับ ลุงกำนัน คือ อย่างนี้ครับ เขตป่าสงวนแห่งชาติใดที่ทางราชการประกาศเป็นป่าสงวนเสื่อมโทรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศให้เป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติโดยมี คนเข้าประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ก่อนแล้ว ทางป่าไม้จะมีหนังสืออนุญาตให้ คนเหล่านั้นอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ต่อไปได้ ครอบครัพละไม่เกิน 20 ไร่ คราวละไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 30 ปี ครับ ที่ชาวบ้านรู้จักกันว่า สทก. นั้นแหละครับ”

“เอ...แล้วคนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มี หนังสืออนุญาต สทก.1 หรือ สทก.2 จะขายที่ดินให้คนอื่นได้ไหม” **กำนันสำเร็จ**ถามขึ้นบ้าง

“หากขายให้ผู้อื่น ถือว่าทำผิดเงื่อนไขครับ ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถ เพิกถอนหนังสืออนุญาตได้เลยครับ”

“แล้วถ้าคนที่ได้รับหนังสืออนุญาต สทก.1 หรือ สทก.2 ตาย แล้วใครจะ เป็นผู้สืบสิทธิต่อไปละครับ” **กำนันสำเร็จ**ถามต่อ

“ผู้ที่สืบสิทธิตามหนังสืออนุญาตก็คือ สามี ภรรยา หรือบุตรคนหนึ่ง คนใด หรือบุคคลในครอบครัวที่อาศัยอยู่กับผู้ได้รับอนุญาต ซึ่งผู้ตายได้ระบุไว้ เป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดให้เป็นผู้สืบสิทธิและหน้าที่ ของตนครับ”

“อ้อ...เป็นอย่างนี้เอง ลุงเข้าใจแล้วครับ แหม..ถ้าไม่ได้ป่าไม้ช่วยแนะนำ เห็นทีลุงแย่แน่เลยครับ” **กำนันสำเร็จ**พูดพลางหัวเราะชอบใจ

“เอ...แล้วถ้ามีเหตุสงสัยให้เชื่อว่ามีกรกระทำความผิดตามกฎหมาย ป่าสงวนแห่งชาติละครับ ผู้ควบคุมดูแลป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจสั่งให้ บุคคลนั้น ๆ ออกจากป่าหรือเปล่าครับ” **ผู้ใหญ่มั่น**ถามขึ้นบ้าง

“มีครับ แต่ก็มิใช่อำนาจเด็ดขาดนะครับ ผู้ได้รับผลกระทบสามารถอุทธรณ์ คำสั่งนี้ได้เพื่อความเป็นธรรมครับ”

การขึ้นทะเบียนสวนป่า

ได้อย่างไร?

สุทินมองหน้าพ่อ พร้อมแสดงสีหน้าแปลกใจว่าทำไมพ่อไม่ถามเรื่องพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 กับทางเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ทั้ง ๆ ที่ก่อนออกจากบ้าน พ่อย่านักหนาว่าต้องถามเรื่องนี้ให้ได้ เพราะไม่ค่อยมีความรู้เรื่องสวนป่าสักเท่าไร

“พ่อครับ พ่อไม่อยากรู้เรื่องสวนป่าแล้วเหอครับ” ลูกชายหัวแก้วหัวแหวนร้องทักพ่อขึ้นเสียงดัง

“ใช่สิ พ่อลืมไปแล้ว” **ตำนานสำเร็จ** แก่แกกับลูกชาย พลันหันไปถามเจ้าหน้าที่ป่าไม้แบบเขิน ๆ

“ผมได้ยินมาว่าทางป่าไม้มีกาให้ขึ้นทะเบียนสวนป่า ลุงเลยอยากรู้ว่าสวนป่าที่ว่านี้ คืออะไรครับ”

“การขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า คือ การที่กฎหมายกำหนดให้ราษฎรนำที่ดินมาขึ้นทะเบียนสวนป่าเพื่อทำการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ที่เป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และสามารถตัดโค่นไม้ที่ปลูกและบำรุงรักษาในที่ดินที่ขอขึ้นทะเบียนไว้ได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตทำไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้

พุทธศักราช 2484 นอกจากนี้ ยังสามารถ

นำไม้ที่ตัดโค่นแล้วเคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องใช้ใบเบิกทางกำกับ เพียงแค่ใช้เอกสารกำกับไม้ที่เรียกว่า สป.15 กำกับไปแค่นั้นเอง”

“แล้วที่ดินประเภทใดบ้างที่จะขอนำมาขึ้น
ทะเบียนสวนป่าได้” **กำนันสำเร็จ** ซักต่อ

“มีหลายประเภทครับ เช่น ที่ดินที่มีเอกสารแสดงสิทธิที่ออกโดยกรมที่ดิน ไม่ว่าจะเป็น โฉนดที่ดิน, น.ส. 3, น.ส. 3 ก. นอกจากนี้ที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตบางประเภทก็นำมาขอขึ้นทะเบียนได้เหมือนกัน เช่น ที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิทำกินเฉพาะประเภท สทก. 1ข, ที่ราชพัสดุ, ที่ ส.ป.ก. หรือที่ดินที่มีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำการปลูกป่าก็ได้ครับ ส่วนที่ดินที่มีใบเหี้ยบย่ำ (แบบหมายเลข 9) ไม่สามารถนำมาขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าได้”

“แล้วใครบ้างที่เป็นผู้มีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าครับ” **ผู้ใหญ่** มั่น
ถามขึ้นบ้าง

“ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น ๆ ผู้เช่าที่ดินที่มีโฉนด หรือ น.ส. 3 โดยการขอขึ้นทะเบียนนั้น สำหรับต่างจังหวัดให้ยื่นคำขอที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือเรียกย่อๆ ว่า ทสจ. ครับผม” ประเสริฐรีบชี้แจง เพราะเคยมีคนเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องนี้

สุทินถามขึ้นบ้าง เพราะสงสัยว่า ผู้ทำสวนป่าจะได้รับสิทธิและประโยชน์อะไร

“คุณอาครับ คนที่ทำสวนป่าตามกฎหมายสวนป่า จะได้รับสิทธิและประโยชน์อะไรบ้างครับ”

“สิทธิและประโยชน์ที่จะได้รับ มีมากมายครับ นั่นก็คือ สามารถตัดหรือโค่นไม้ แปรรูปไม้ ค้ำไม้ มีไม้หวงห้ามไว้ในครอบครอง และนำไม้เคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายป่าไม้ แต่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบตามกฎหมายสวนป่านะครับ นอกจากนี้ยังได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงไม้อีกด้วย แต่การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายป่าไม้นะครับ คือ ต้องขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ครับ”

“โอ้โฮ!!! สิทธิและประโยชน์ของการทำสวนป่าคืออย่างนี้เอง” สุทินร้องบอกพ่อ แล้วหันมาถามป่าไม้ต่อว่า “แต่ผมอยากรู้ต่อว่าการตั้งโรงงานแปรรูปไม้คืออะไรครับ”

“อ้อ ได้ครับ เอาหลัก ๆ แล้วกันนะครับ โรงงานแปรรูปไม้มีทั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร กับโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้แรงงานคน แต่ทั้งสองลักษณะต้องมีวัตถุประสงค์ทำการแปรรูปไม้เป็นไม้แปรรูปจำหน่าย ส่วนอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ก็ต้องดูจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไปครับ แต่เคยมีคำพิพากษาของศาลตัดสินไว้ เช่น การแปรรูปไม้ในสวนกล้วย โดยตั้งเป็นโรง 2 ห้อง ทำค่างเลื่อยให้คนเลื่อยไม้ได้ 4 คู่ ทำการเลื่อยไม้แล้วเป็นจำนวนมาก มีปึกไม้อยู่ตามบริเวณกว่า 200 แผ่น ดังนี้ต้องถือว่าที่ทำการเลื่อยไม้นี้เป็นโรงงานแปรรูปไม้”

“หรือ การใช้กบไฟฟ้าและเลื่อยวงเดือนซึ่งติดตั้งบนแท่นไม้ โสและเลื่อยไม้ของกลางอันเป็นการแปรรูปไม้ที่สถานที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุเป็นโรงงานแปรรูปไม้ หรือทำการแปรรูปไม้ ในบริเวณบ้านส่วนที่เป็นเพียงหลังบ้าน พบไม้สักแปรรูป บานหน้าต่างไม้สัก บานประตูไม้สัก พบแท่นซอยและแท่นเจาะติดตั้งไว้เป็นที่ทำการแปรรูปไม้ โดยเฉพาะพบร่องรอยขี้เลื่อยซึบทั้งเก่าและใหม่ ถือว่าเป็นโรงงานแปรรูปไม้ตามกฎหมายป่าไม้ เป็นต้นครับ”

ผู้ที่จะมี ผู้ที่จะผลิต ผู้ที่จะนำเข้าเลื่อยโซยนต์ **พืงรู้**

ก่อนเดินทางกลับ **ผู้ใหญ่มั่น**สังเกตเห็นห้อง ๆ หนึ่งซึ่งตั้งอยู่ด้านหลังสวนป่า จึงเอ่ยปากถามเจ้าหน้าที่ป่าไม้ว่าคือห้องอะไร เพราะดูใหญ่โต และมีผู้คนผ่านเข้า-ออกบ่อย ๆ

“นั่นห้องอะไรครับ มีเครื่องจักรเต็มไปหมดเลย”

“อ้อ ห้องเก็บเลื่อยโซยนต์ครับ”

“ถ้าจำไม่ผิด เลื่อยโซยนต์นี้ ต้องขออนุญาตแล้วใช่ไหมครับ” **ผู้ใหญ่มั่น**ถามขึ้น

“ใช่ครับ ขณะนี้มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตบังคับใช้แล้วครับ เลื่อยโซยนต์ที่ต้อง

ขอรับใบอนุญาต คือ เครื่องมือสำหรับใช้ตัดไม้ หรือแปรรูปไม้ที่มีพื้นเลื่อยติดอยู่กับโซ่ และโซ่นี้ถูกขับเคลื่อนด้วยเครื่องจักรกลต้นกำลังครับ”

ผู้ใหญ่มั่นถามต่อ “อย่างนี้เลื่อยโซ่ยนต์เล็ก ๆ ที่ใช้ตัดแต่งกิ่งไม้ในสวน ก็ต้องนำมาขอรับใบอนุญาตด้วยหรือไม่ พ่อป่าไม้”

“เลื่อยโซ่ยนต์ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องนำมาขอรับใบอนุญาต ได้แก่ เลื่อยโซ่ยนต์ที่มีเครื่องจักรกลต้นกำลังเกินกว่า 2 แรงม้า และมีแผ่นบังค้ำโซ่ที่มีความยาวเกิน 12 นิ้ว ครับ และก็ขอรับใบอนุญาตได้ทั้งแบบที่มีเครื่องจักรกลต้นกำลังประกอบแผ่นบังค้ำโซ่ที่พร้อมใช้งาน หรือขอรับใบอนุญาตเฉพาะเครื่องจักรกลต้นกำลัง หรือขอรับใบอนุญาตเฉพาะแผ่นบังค้ำโซ่ก็ได้ครับ”

ประเสริฐตอบ

“แล้วเรื่องการขออนุญาต กฎหมายกำหนดไว้อย่างไรบ้างครับ” **ผู้ใหญ่มั่น**ถามต่ออย่างตั้งใจ

“กฎหมายกำหนดให้ผู้ที่จะมี ผู้ที่จะผลิต ผู้ที่จะนำเข้า ผู้ที่จะรับซ่อมแซม เป็นอาชีพ และผู้ที่เปลี่ยนแปลงกำลังเครื่องจักรกลให้เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับอนุญาต ต้องขอรับอนุญาตจากนายทะเบียนเลื่อยโซ่ยนต์ หากไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิด และมีโทษทางอาญาครับ และผู้ที่ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มี

ลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้แน่ครับ เช่น ต้องมีสัญชาติไทย ต้องไม่เคยทำความผิดตามกฎหมายป่าไม้ ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นต้น และประการสำคัญ ผู้ที่จะขออนุญาตมีต้องประกอบอาชีพหรือกิจการที่ต้องใช้เลื่อยโซยนต์” เจ้าหน้าที่ป่าไม้ชี้แจง

สุทินสงสัยว่าใครเป็นนายทะเบียนเลื่อยโซยนต์ จึงคะยั้นคะยอถามเจ้าหน้าที่ป่าไม้ด้วยความสนใจ หลังจากยินฟังการสนทนาของผู้ใหญ่อยู่นาน

“คุณอาครับ แล้วใครเป็นนายทะเบียนเลื่อยโซยนต์ครับ”

“อ้อ... ถ้าที่กรุงเทพฯ นายทะเบียนเลื่อยโซยนต์ก็คือ อธิบดีกรมป่าไม้ครับ แต่ถ้าต่างจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด จะเป็นนายทะเบียนเลื่อยโซยนต์ครับ และการขออนุญาต ทางราชการไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแต่อย่างใดครับ”

“แล้ววัด อบต. หรือหน่วยงานของรัฐ จะต้องขออนุญาตมีเลื่อยโซยนต์ด้วยหรือเปล่าครับ” **กำนันสำเริง**ถามเสริมลูกชายทันที

“ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล กระทรวง ทบวง กรม ต้องขอรับใบอนุญาตทั้งหมดครับ อ้อ...เกือบลืมบอกไปว่า เลื่อยโซยนต์นั้น ต้องใช้เฉพาะในพื้นที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเท่านั้นนะครับ และหากผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซยนต์ตาย ทายาทหรือผู้จัดการมรดกต้องแจ้งการตายและการครอบครอง

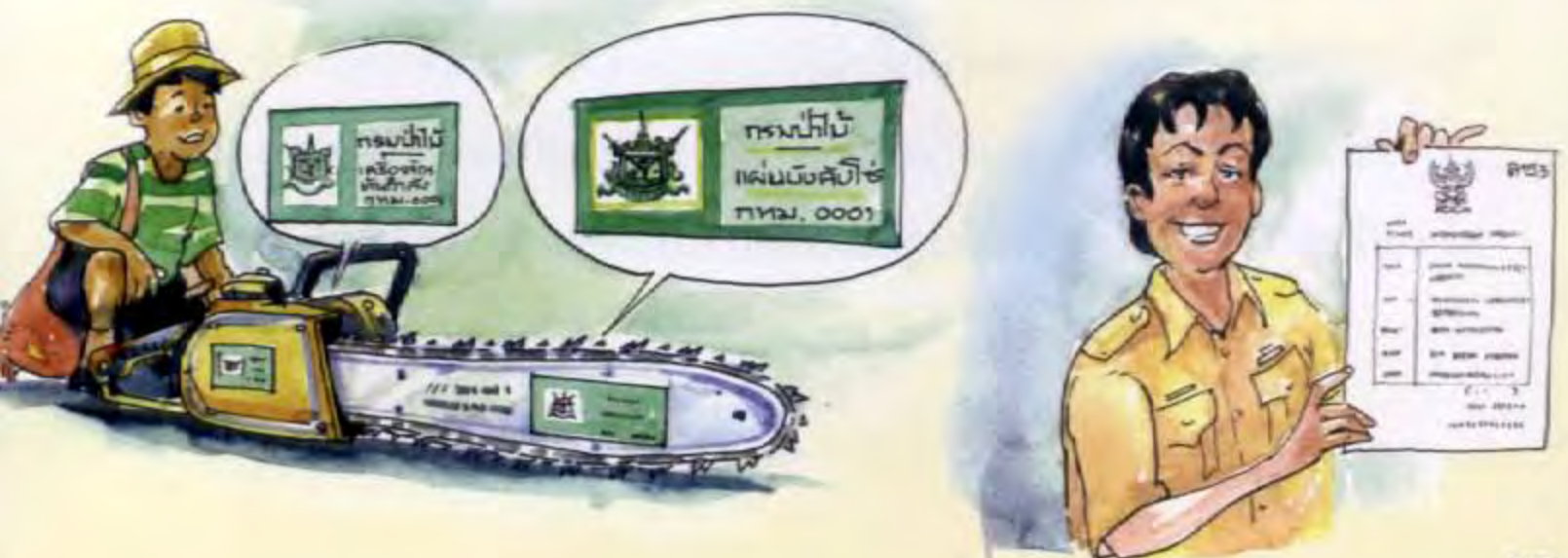
ต่อนายทะเบียนใบอนุญาตภายใน 60 วัน นับจากวันที่ทราบการตายด้วย
นะครับ” เจ้าหน้าที่ป่าไม้อธิบายอย่างละเอียด

ผู้ใหญ่มั่น ชักตื้อด้วยความขงใจ “แล้วลุงในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
กฎหมายป่าไม้ จะรู้ได้อย่างไรล่ะว่าใบอนุญาตเครื่องไหนที่ได้รับอนุญาตแล้ว
และใครเป็นผู้ได้รับอนุญาต”

ประเสริฐรีบอธิบายต่อทันที “ให้คุณที่**ถือเครื่องและที่แผ่นบังคับโซ่**ครับ หาก
ได้รับอนุญาตแล้วจะมีสติ๊กเกอร์ของกรมป่าไม้ติดอยู่ครับ ส่วนผู้ที่ได้รับอนุญาต
ให้มีใบอนุญาตจะต้องมีใบอนุญาตให้มีใบอนุญาตที่มีชื่อย่อแบบพิมพ์ว่า
ลข.3 เป็นหลักฐานครับ ประการสำคัญ ผู้มีหรือใช้เครื่องต้องมีใบอนุญาต
ลข.3 หรือสำเนาภาพถ่ายใบอนุญาตติดตัวไว้ตลอดเวลาที่นำเครื่องนั้นไปยังที่
ต่าง ๆ หรือนำไปใช้นะครับ” ประเสริฐย้ำข้อสำคัญ

“แหม...วันนี้พวกผมต้องขอขอบคุณจริง ๆ ครับ ที่ป่าไม้สละเวลาพา
พวกเรามาเที่ยว แล้วยังให้ความรู้กับพวกเรามากมาย ขอขอบคุณจริง ๆ ครับ”
กำนันสำเร็จ นำทีมขอบคุณเจ้าหน้าที่ป่าไม้เป็นการใหญ่

“จริงด้วยครับ วันนี้พวกเราได้ความรู้เกี่ยวกับป่ามากมายจริง ๆ ดีล่ะ
ผมจะนำความรู้ไปบอกต่อลูกบ้านในงานประชุมของหมู่บ้านเหมือนกัน
ขอบคุณนะครับ ป่าไม้” **ผู้ใหญ่มั่น** กล่าวเสริม

“คุณอาใจดีจังเลยครับ ขอบคุณครับที่พาผมมาเที่ยว” สุทินกล่าวขอบคุณ พร้อมกับโหมเข้ากอดเจ้าหน้าที่ป่าไม้ตามประสาเด็ก

“ยินดีครับ แล้วอย่าลืมกลับไปบอกเพื่อนบ้านให้ช่วยกันรักษาป่าด้วย นะครับ เพราะป่าเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธาร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ ในการเกษตรกรรม แล้วก็ยังช่วยชะลอการไหลของน้ำ ลดความรุนแรงของ ภัยธรรมชาติต่าง ๆ ด้วย และที่สำคัญ ป่ายังช่วยลดภาวะโลกร้อน และเป็นแหล่ง สร้างอากาศบริสุทธิ์ด้วยนะครับ และหากราษฎรอยากจะช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้ประเทศเรา ก็สามารถขอรับกล้าไม้ไปปลูกได้จากสถานีเพาะชำกล้าไม้ของ กรมป่าไม้ที่มีอยู่ทุกจังหวัด ครับ” ประเสริฐยิ้มรับคำขอบคุณของทุกคน พร้อมกับขอร้องให้ทุกคนช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ให้คงอยู่ตลอดไป

ศึกษาเพิ่มเติมได้จาก

- พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
- พระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. 2530
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2518) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม
- พระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. 2530
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2507) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการเก็บหาของป่าหวงห้าม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2498) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการแผ้วถางป่า
- ข้อกำหนด ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2532) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้
- ประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2499
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตควบคุมสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใด บรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2518 ลงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2518
- พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 1,106 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 1,107 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องการเข้าไป การผ่าน หรือการใช้ทาง และการนำ หรือปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไปภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2548
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการเพื่อประโยชน์ในการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2548
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2548
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2548
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการอนุญาตให้ทำประโยชน์ และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2530 ลงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2530
- พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการขึ้นทะเบียน การรับรอง การตี ตอก ประทับ หรือแสดงการยกเลิก และการทำลายตราที่ใช้ในกิจการสวนป่า พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2535
- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการแจ้งหรือการออกหนังสือรับรองการแจ้งตัดหรือโค่น การเก็บรักษาหนังสือรับรองการแจ้ง บัญชีแสดงรายการไม้ เอกสารสำคัญ ที่เกี่ยวกับการดังกล่าว การขอการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้ง และหลักฐานแสดงการได้ไม้มาโดยชอบจากการทำสวนป่า พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

- ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการนำไม้ท่อน ไม้แปรรูป หรือสิ่งประดิษฐ์ฯ ที่ได้มาจากการทำสวนป่าเคลื่อนที่ พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545
- กฎกระทรวงกำหนดลักษณะเลื่อยโซ่ยนต์และส่วนประกอบของเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2551
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต และการออกใบอนุญาตให้มี ผลิต หรือนำเข้าเลื่อยโซ่ยนต์ และการเปลี่ยนแปลงเลื่อยโซ่ยนต์ให้มีกำลังเครื่องจักรกลเพิ่มขึ้น รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต พ.ศ. 2551
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตเปลี่ยนแปลงพื้นที่ให้มีหรือใช้เลื่อยโซ่ยนต์ และการขออนุญาตและการอนุญาตให้นำเลื่อยโซ่ยนต์ออกใช้นอกพื้นที่ พ.ศ. 2551
- ประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตเปลี่ยนแปลงพื้นที่ให้มีหรือใช้เลื่อยโซ่ยนต์ให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ลงวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504
- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539
- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1722/2494, 1276/2520, 1424/2520, 1490/2520, 3788/2535, 3502/2539, 5585/2550
- เว็บไซต์กรมป่าไม้ <http://www.forest.go.th>

โครงการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้แก่ประชาชน

ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

ไทย เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์ประธาน

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

คณะที่ปรึกษา

1. ฯพณฯ นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ
2. ปลัดกระทรวงยุติธรรม (นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์)
3. เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา (นายเดชอุดม ไกรฤทธิ)
4. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีเดช)

คณะกรรมการดำเนินการ

1. นายเกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
2. นายสุพจน์ แสงประชากุล	กรรมการ
3. นายกำจัด พ่วงสวัสดิ์	กรรมการ
4. นายสาโรจน์ พรประภา	กรรมการ
5. นายสมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์	กรรมการ
6. นายชัชชม อรรถมัญญ์	กรรมการ
7. นางจิรภา สิ้นธนูวา	กรรมการ
8. นายชาญยิ่ง เทศศิริ	กรรมการ
9. นายวิศาล ทฤษฎีคุณ	กรรมการ
10. นางสาวปัทมา ไฉมประดิษฐ์	กรรมการ
11. นายบุญธรรม บุญชูวงศ์	กรรมการ
12. นางสุจิตรา สำราญสุข	กรรมการและเลขานุการ
13. นางสาวกนกวรรณ เจตนะจิตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
14. นางสาวกมลวรรณ มงคลศรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะทำงาน

นายสมชัย เพียรสถาพร อธิบดีกรมป่าไม้

คณะทำงาน

1. นายสุวัฒน์ ควราชม	กรมป่าไม้
2. นางวนิดา พรไพบูลย์	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
3. นายวิจิตร บุญขิตศิริกุล	กรมป่าไม้
4. นายประวิทย์ ชะรอยรัมย์	กรมป่าไม้
5. นางสุภาษิต วงษ์กำภู	กรมป่าไม้
6. นายวิจารณ์ เสนสกุล	กรมป่าไม้
7. นายอนุสรณ์ พรประพันธ์	กรมป่าไม้

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์
32/2-8 หมู่ 16 ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
โทรศัพท์ 0-2887-6801-9